

Fylkesmannen i Vestfold

Helse- og omsorgsdepartementet

P.b. 8011 Dep

0030 Oslo

Vår saksbehandler / telefon:
Elisabeth Vestbakke Haugen
33 37 24 08

Deres ref:

Vår referanse:
2006/1000
Arkivnr: 730

Vår dato:
02.08.2006

Ber om innspill - Handlingsplan for bedre kosthold i befolkningen 2007 – 2011

Det vises til kommentarnotat på handlingsplanens utkast.

Fylkesmannen i Vestfold avgir følgende innspill:

Generelt

Det er ikke vanskelig å være enig i at de mange og omfattende satsingene sannsynligvis vil gi en generell bedring i befolkningens kosthold. Med tanke på tidsperspektivet, uttrykkes det skepsis til om det er realistisk å få målbare effekter når alle områder gjøres til like viktige. Hvis budskapet blir for kompakt, er det fare for at det blir utydelig. Endring av vaner krever langvarig innsats og høy intensitet. Handlingsplanen kunne derfor med fordel legges til et mye lengre tidsperspektiv, med rullering av utvalgte områder i perioder.

Utvalgte områder

Selv om befolkningen har et generelt godt kosthold, med god tilgang på sunn og sikker mat, er det allikevel noen områder som utpeker seg, og hvor det er større helsegevinster å hente enn på andre; **sukkerinntaket**, særlig bekymringsfullt for barn og unge og **innslaget av frukt og grønt**. Med tanke på sosiale forskjeller, er også **tilgjengelighet** en utfordring, især hva angår pris.

Strukturelle grep

Som det understrekes i utkastet, må det arbeides med flere innfallsvinkler. Det er imidlertid Fylkesmannens syn at de strukturelle grepene som kan påvirke befolkningens hverdag, bør gis høy prioritet. Mulighetene til å oppnå endring av vaner er større ved strukturelle grep, enn ved tilfeldige kampanjer. Som eksempler nevnes: installasjon av vannkjølere ved skoler og i bedrifter, kantineutvalg, plassering og pris i varehandelen. Prinsippet for de praktiske løsningene må være at det blir lettere å velge riktig.

Tydelige mål

Få og tydelige innsatsområder over en gitt periode vil lettere kunne få synlige resultater enn om det satses på alt. Målbare og realistiske resultater for handlingsplanperioden (2007-11) kunne for eksempel være

1. Alle barne-, ungdoms- og videregående skoler har installert vannkjølere
2. Andelen skoler med daglig tilbud om frukt/grønt er økt med x% i forhold til dagens nivå
3. Det foreligger et tipshefte til bruk i barnehager om alternative bursdagsfeiringer

4. Alle bedrifter med kantiner har fått tilbud om kurs i ”grønne kantiner” til kantinearbeidere
5. Avgiftssystemet på frukt og grønt er endret for å øke tilgjengeligheten for større grupper.

Hvem kan bidra

Ansvar for måloppnåelse på pkt 1,2 og 4 er typiske oppgaver for Partnerskapet for folkehelse. Inn i dette partnerskapssamarbeidet kan disse aktører inngå: Skoler, tannhelsetjenesten, vannverket, næringslivet, frivillige organisasjoner, Fylkesmannens landbruksavdeling og ernæringsfysiolog. Utarbeiding av tipshefte til barnehager (mål 3) foreslås gjort i et samarbeide mellom sosial og helsedirektoratet og utdanningsdirektoratet. Statlige avgiftsmyndigheter må ha ansvaret for mål nr 5.

Om utarbeidelsen av dette notatet

Fylkesmannen har drøftet dette innspillet med Partnerskapet for folkehelse som gir støtte til synspunktene. Det er også i tråd med føringene som er lagt inn i den nylig vedtatte fylkesplanen for Vestfold. Fylkesmannen har vektlagt anmodningen om et kortfattet innspill og vært konkret i forslagene. Bakenforliggende resonnement og begrunnelser kan derfor ha blitt noe lidende. Om ønskelig, bistår vi gjerne ytterligere.

Med hilsen
Fylkesmannen i Vestfold

Werner Olsen
Fung. fylkesmann

Svein Erik Ekeid
fung. fylkeslege

Kopi: Vestfold fylkeskommune v/tannhelsetjenesten, Svend Foynsgt. 9, 3126 Tønsberg